

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. IV. Alia quædam argumenta, contententia Deum semper facere
optimum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

XIII.
Non tenetur
voluntas
divina ad
amare, quod
intellectus
judicat ma-
terialiter
optimum.

Dixi, non judicare divinum intellectum, esse Deo simpliciter melius amare unum objectum creatum, potius quam aliud: secundum quidem enim, & extensivè, ut supra diximus, melior est per se loquendo actus, qui fertur in melius objectum, & pari semper hæc inter se passu procedunt. Hoc tamen sensu non tenetur divina voluntas semper id amplecti, quod intellectus judicat esse materialiter melius, sed potest ab eo discordare; tum quia nullus esset modus volendi objecta perfectiora, cum intellectus melius semper & melius objectum proponat in infinitum; tum quia, ut sæpe dictum est, multum Deo de præstantiâ libertatis decederet, si adhæc vel illa moraliter necessitaretur, sed dignitas ejus & perfectio postulat, ut integrum ei sit, etiam moraliter, quodcumque objectum pro sua voluntate eligere; contrarium siquidem, est libertatem sonet, ro tamen verâ libertatem ejus & indifferentiam immittit, & quasdam ei compedes injicit.

SECTIO QUARTA.

Alia quedam argumenta contententia, Deum semper facere optimum.

I.
Obi. Etia de-
ducta ex co-
ceptu supre-
mi artificis.

OBICIENS non d: Deus, non in actu primo tantum, sed etiam in actu secundo est sapientissimus artifex, ergo optima produxit: antecedens probat P. Granada ex præstantiâ hujus Universi, summâque rerum omnium inter se consensione & harmoniâ, situ denique earum & ordine aptè ad eod dispositarum, ut nihil vel quoad varietatem jucundius, vel quoad splendorem magnificentius, vel quoad ornatum pulchrius cerni possit. Unde, inquit, cum Deus opera singula cõspiciens, dixisset unumquodque esse bonum, Universa tandem intuens, miramque eorum dispositionem, connexionem, & ordinem, ea dixit esse valde bona. *Vidit Deus cuncta que fecerat*, inquit Scriptura Gen. 1. vers. 31. *& erant valde bona*, tantus nimirum ex conjunctione cum aliis de novo singulis accessit splendor. Hoc argumentum, inductione per omnia factâ, fusillimè prosequitur P. Granada citatus Sect. 5. per totam.

II.
Nunquam
Deus rem
tam perfe-
ctam produ-
cit, quin
possit produ-
cere perfe-
ctiorem.

Joannes Cardinalis de Lugo Disp. illâ secundâ citatâ, Sect. 2. num. 31. ait Deum non posse esse sapientissimum artificem in actu secundo, cum nunquam rem tam perfectam producat, quin aliam & aliam perfectiorem producere possit in infinitum. Hanc solutionem rejicit P. Arriaga hic, Disp. 27. num. 16. asserens possibilem esse creaturam omnium nobilissimam, ac proinde Deum illam producendo, esse posse sapientissimum & perfectissimum artificem in actu secundo.

III.
Non est pos-
sibilis crea-
tura omnia
perfectissima

Quo sensu
Deus sit in
actu secundo
sapientissi-
mus artifex.

Hoc tamen P. Arriagæ assertum latè impugnavi Disp. 46. Phys. Sect. 7. omnesque ab eo ad creaturam perfectissimâ possibilitatem astringendam, adductas rationes confutavi, probabiliusque esse ostendi implicare creaturam omnium perfectissimam: unde hoc nomine rejici nequit solutio posita, nec Deus ex parte rerum creaturarum, seu materialiter dici sapientissimus artifex, sed ex parte modi tantum, & formaliter; quatenus scilicet quicquid facit, summâ sapientiâ & prudentiâ facit, nec aliter quam perfectissimè hoc sensu operari possit. Adde, supra Sectione secundâ ostensum esse, Deum de facto non fecisse optimum ex parte objecti materialis, sed alios mundos multo hoc perfectiores, & alia creare eum posse, quæ tamen

de facto non creavit: per quod satisfit inductioni hic à P. Granada per res omnes factæ.

Objicies decimò: Deus ex creaturâ existente, majorem vel minorem voluptatem pro majore vel minore creaturâ perfectione accipit: ergo producere meliora debet, alioqui voluptate illâ careret, & esset minùs beatus; quod Deo repugnat. Hæc verò difficultas solum urget in sententiâ actum liberum Dei statuente adæquatè intrinsicè; in aliâ enim sententiâ locum non habet, cum in illâ non sit ulla in Deo voluptas libera intrinsicè.

IV.
Quid Deus
voluptatem
ex creaturâ
existente ac-
cipiat, non
arguit eum
necessitari
ad optimum.

Hoc argumentum, siquid probet, probat Deum, non moraliter tantum, sed etiam physicè necessitari ad Incarnationem, & ad creaturam quamque perfectissimam producendam. Respondetur itaque, licet Deus voluptatem ex Incarnationis, aut alterius rei existentia percipiat, hanc tamen, libera cum sit, posse in Deo non esse, non physicè tantum, sed moraliter, alioqui, ut sæpe diximus, multum Deo de perfectio ejus in res externas dominio, libertatisque perfectione decederet. Quod verò dicitur, Deum non posse esse minùs beatum, verum id quidem est, si loquamur de beatitudine essentiali: hæc enim tam necessaria est, quàm ipse Deus: si verò fermo sit de beatitudine accidentalî, ipsum nomen *accidentale* indicat posse Deum illâ carere, cum ipso facto quòd accidentalî sit, possit adeste vel abesse. Deinde, sicut (ut bene advertit P. Arriaga hic, num. 32.) quando Deus amat se, actus ille habet eminenter omnem honestatem possibilem, qua de causâ amor quem Deus habet de seipso, est æquè perfectus intensivè ac amor Dei de se & de creaturis, unde amor Dei ut extenditur ad creaturas, solum addit perfectionem aliquam extensivam, ita voluptas seu gaudium, Deo ex intuitione sui proveniens, eminenter modòque longè præstantiori continet gaudium omne quod ex creaturarum quarumcumque existentia percipere potest, & hoc extensivè tantum aliquid addit, quo proinde ob libertatem perfectissimam, plenissimumque in res creatas dominium, carere potest.

V.
Deus volu-
ptate liberâ
ex creaturâ
proveniente
carere possit
pro libito.

Beatitudo
Dei essentia-
lis & acci-
dentalis.

Amor Dei,
de seipso e-
st que perfe-
ctus est in
tensivè, &
que amor
quem de se
habet &
creaturâ.

SECTIO QUINTA.

Satisfit auctoritatibus Patrum, dum dicere videntur, Deum semper facere optimum.

ARGUIT undecimò P. Granada ab auctoritate: & primò ex Concilio Francofordiensi, ab Adriano Papa confirmato, in Epistolâ ad Episcopos Hispania, in qua Epistolâ sic habetur: *Credamus Deum omnia velle, que meliora sunt*. Idem docere videtur S. Clemens Alexand. lib. 6. Stromatum: *Cum sit, inquit, bonus Deus, &c. prout capax erat uniuscujusque natura, factum est, & sit unumquodque ad ipsum, quod est melius proficiens*. Tertio, ad hoc probandum assert Granado S. Cyrillum Alexan. qui lib. 2. Theauri, cap. 1. sic habet: *Quia & omnia Pater potest, & meliora semper vult, consubstantialis sibi ex Deo nascitur Filius*. Hoc ipsum docere videtur S. Basiliius Homilia 9. ex variis: *Vnum quidem hoc, inquit, habere in mentibus nostris presumptum oportet, quòd nihil eorum que nobis accidant, malum sit, aut tale, ut melius illo aliquid excogitare queamus*. Denique, ut alios omittam, his Patrum dictis consonat S. Damascenus lib. 2. Orthod. fidei, cap. 29. initio: *Omnia,*

I.
Argumentum
ductum ab
auctoritate,
ad proban-
dum, Deum
semper facere
optimum.

S. Clementi.

S. Cyrillus.

S. Basiliius.